

Po „valstiečių“ pralaimėtų rinkimų (savivaldos, prezidento, Europos Parlamento) maratono, jau kelias savaites vykstantys pasistumdymai, kurie viešumoje pristatomi kaip derybos dėl valdančiosios koalicijos „perkrovimo“, kelia ne tik pagrįstų klausimų, bet jau sufleruoja ir atsakymus. Nemalonius.

Visų pirma, dirbtinai sukurta politinė suirutė atskleidžia tai, kas nuo pat šios valdančiosios daugumos susiformavimo pradžios ir taip buvo vieša paslaptis – Vyriausybę ir Seimo vadovybę it koks lėlininkas už virvučių taso vienas žmogus – LVŽS frakcijos seniūnas. Teisybės dėlei reikėtų pripažinti, kad būtent Ramūno Karbauskio ilgamečio įdirbio ir investicijų dėka į dabartinį Seimą pateko nemažai atsitiktinių, bet jam lojalių asmenų. Iš jų sulipdęs koaliciją kažkodėl dabar jis taip pat nuoširdžiai ją griauja – į viešumą pūsdamas miglotus argumentus apie būtinybę valdžiai atsinaujinti.

Įdomiausia tai, kokią poziciją šiose „valdžios derybose“ yra užėmęs premjeras, kuris pačiame derybų įkarštyje demonstratyviai išvyko į atostogas, palikęs visą derybų darbą ir sprendimų priėmimo našą (ar privilegiją?) R. Karbauskiui. Ar toks premjero atsitraukimas rodo visišką pasitikėjimą LVŽS lyderio gebėjimais, ar abejingumą į chaosą vis labiau klimpstančių valdančiųjų reikalams, ar požiūrį, kad priklausomai nuo derybų baigties, galima bus priimti ir asmeninius sprendimus, įvertinus, ar jie naudingi asmeniškai? Deja, tokiu atveju tektų tik konstatuoti, kad valstybiniu požiūriu čia nei iš tolo nekvepia. Be kita ko, tuo S. Skvernelis dar kartą parodo, kieno rankose yra tikrieji galios svertai.

Tačiau ar nebūtų sąžininga jei bent kadencijos pabaigoje žmogus, kuris realiai priima visus sprendimus, pasitrauktų iš jam dėl kažkokių priežasčių labai patogios „galinės sėdynės“, iš kurios jis jau beveik tris metus valdo savo koaliciją, ir pagaliau atvirai kandidatuotų į aukščiausius postus, juo labiau, kad visi jie dabar yra ant derybų stalo?

Tik panašu, kad asmeninių vizijų nuo koalicijos programos nebeskiriantis „kuklusis“ valstiečių vedlys, pats save įstūmė į kampą. Tuo ypač gerai naudojasi patyrę „sostų žaidimų“ vilkai – socdarbiečiai. Pastarieji jau atrodo galutinai prarastą rinkėjų pasitikėjimą kompensuoja milžiniška politine patirtimi ir noru bet kokia kaina išlikti, todėl gali ciniškai spausti valstiečius prie sienos iškeldami net tokį politiškai toksišką klausimą, kaip Seimo narių rentos „iki gyvos galvos“.

Ko gero dėsninga, kad tautosaka tapusios valstiečių „*vertibės*“ į Seimo kadencijos pabaigą galutinai palaidojo *vertybes*. Pagrindiniu posto išlaikymo (gavimo) kriterijumi, vietoj profesionalumo ir padarumo, tampa lojalumas valstiečių lyderiui ir priklausomybė partijai ar medžiotojų būreliui – dėl šito dar neapsispręsta.

Tuomet visai „*normaliai*“, kaip Seimo pirmininko atveju, atrodo noras suvesti senas sąskaitas ir atsigriebti už pernelyg liberaliai išsakomą poziciją. Vienu žodžiu, „Sostų karai“ pasibaigė tik HBO kanale, Lietuvoje jie tik prasideda.

O gal visgi neverta šiai valdžiai suteikti dar vieno pasitikėjimo kredito, kuris bus iššvaistytas tokiems trumpalaikiams ir beprasmiams nei Lietuvos valstybei, nei eiliniams jos piliečiams

jokios pridėtinės vertės nesukuriantiems tarpusavio karams? Išėitis visada yra. Vienas iš pasirinkimų – pirmalaikiai Seimo rinkimai.

Viktorija Čmilytė-Nielsen, Opozicijos lyderė Seime, Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnė

